Ketenregie
Trekkingsrecht PGB

Postbus 20011
2500 EA Den Haag
070 426 6856

Datum 14 oktober 2015
Betreft **Voortgangsnotitie ketenregie Aanpak Jaarovergang**

Aan de leden van het Bestuurlijk Overleg van VWS en Ketenpartners,

In het bestuurlijk overleg van 3 september jl. is met ketenpartners overeenstemming bereikt over de *Aanpak Jaarovergang 2015 – 2016*, waaronder het onderstaande tijdsschema voor de herindicaties door gemeenten:
- Met betrekking tot de herindicaties is afgesproken dat gemeenten voor 1 oktober 2015 al hun budgethouders informeren of hun situatie vanaf 1 januari 2016 kan wijzigen (op basis van een herbeoordeling of andere tarieven) of dat hun budget voorlopig wordt verlengd. Als een gemeente niets wil veranderen of meer tijd wil nemen voor een herbeoordeling dan zal het budget in ieder geval tot 1 mei 2016 worden verlengd.
- Daarnaast zorgen gemeenten ervoor dat de formele toekenningen tijdig en correct bij de SVB worden aangeleverd: voor budgethouders met maandlooncontracten is dit uiterlijk 1 oktober 2015 voor budgethouders zonder maandlooncontracten is dit uiterlijk 1 november 2015.
- De aanlevering van tkb’s gebeurt gespreid: het uitgangspunt hierbij is dat in ieder geval 1/3 van de tkb’s vóór 1 oktober is ingediend, 2/3 vóór 15 oktober en uiterlijk 1 november alle tkb’s bij de SVB binnen zijn.
- Nieuwe zorgovereenkomsten of wijzigingsformulieren op bestaande zorgovereenkomsten benodigd voor de start van 2016 dient de SVB zoveel als mogelijk vóór 1 december 2015 te ontvangen. Indien nieuwe of gewijzigde zorgovereenkomsten na 1 december worden aangeleverd kan de SVB niet garanderen dat een snelle verwerking plaatsvindt.
- Tot slot is vastgesteld dat communicatie naar en ondersteuning van de budgethouder belangrijk is in dit traject.

In deze brief rapporteren we conform de bestuurlijke afspraken over de voortgang van de herindicaties door gemeenten en een aantal door ons gesignaleerde risico’s. Daarnaast rapporteren wij in de bijlage over de algehele voortgang van de *Aanpak Jaarovergang 2015 – 2016.*

De rapportage voor aanpak herindicaties is gebaseerd op basis van cijfers van de SVB. Voor een duiding van de cijfers hebben we met circa 40 gemeenten gesproken.

We rapporteren in deze brief nog niet over de aanlevering van de tkb's voor 2016 door de zorgkantoren. Conform het reguliere proces zij tot medio december 2015 de tijd om tkb's aan te leveren. Alle budgethouders van de Wlz zijn door ZINL via een algemene mailing/brochure begin oktober geïnformeerd over de wijzigingen op het budget voor 2016.

Voortgang aanpak jaarovergang i.r.t. herindicaties
Op peildatum 1 oktober jl. zijn er 33.895 tkb's voor 2016 aangeleverd bij de SVB door gemeenten. Het overgrote deel, 29.264 tkb's, is conform afspraak correct aangeleverd en door de SVB verwerkt. Van de overige tkb's die zijn uitgevallen, is circa 75% uitgevallen door een fout in de software voor de aanlevering van tkb's voor 2016 bij drie grote gemeenten. De oorzaak van de fout is bekend en wordt door onze tussenkomst voor 1 november opgelost. De omvang van de overige uitval is gelijk aan de reguliere uitval.

Er is nog geen betrouwbare schatting van het aantal te verwachten tkb's voor 2016. Op basis van de gesprekken met gemeenten is onze verwachting dat er ongeveer 10% tot 20% minder tkb's worden aangeleverd ten opzichte van aantal tkb's in 2015 (ca. 112.000 op 1 oktober 2015 voor het gemeentelijk domein). We hebben een onafhankelijk partij de opdracht gegeven om voor 1 november een zo nauwkeurig mogelijke schatting te maken van het aantal te verwachten tkb's voor 2016.

De afspraak is om 1/3 van de tkb's voor 2016 vóór 1 oktober 2015 aan te leveren bij de SVB. Op 1 oktober staan er 29.264 tkb's voor 2016 in het systeem van de SVB. Als we dit aantal afzetten tegen het aantal bij de SVB bekende tkb's van gemeenten in 2015 (ca. 112.000 – gecorrigeerd met 10% op basis van de verwachting dat het aantal tkb's in 2016 lager ligt dan in 2015), dan bevat de administratie van de SVB nog geen 1/3 van het aantal te verwachten tkb's 2016. Echter, er zijn in totaal 33.895 tkb's aangeleverd, waarvan een deel is uitgevallen vanwege software fouten. Op basis van het aantal aangeleverd tkb's voor 2016, is onze conclusie dat grosso modo is voldaan aan de (macro)doelstelling om de werklast bij de SVB te spreiden.

Een duiding van de cijfers
We hebben vanaf 1 oktober circa 40 gemeenten gesproken over de aanlevering van tkb's voor 2016. Een samenvatting van onze constateringen:
- We hebben niet kwantitatief kunnen meten of gemeenten hun budgethouders tijdig geïnformeerd hebben. Het merendeel van de gemeenten die we hebben gesproken heeft voor 1 oktober 2015 hun budgethouders geïnformeerd. De manier waarop gemeenten dit hebben gedaan, is zeer divers.
- Vrijwel alle gemeenten zijn op de hoogte van de bestuurlijke afspraken. Echter, ondanks de vele inspanningen van ketenpartijen om hun achterban zo goed mogelijk te informeren worden de gemaakte afspraken door ketenpartijen verschillend geïnterpreteerd en uitgelegd. De VNG is gevraagd om hun nieuwsberichten te vertalen naar werkinstructies voor gemeenten, zodat gemeenten beter weten wat er wanneer van ze verwacht wordt.
- Gemeenten hebben behoefte aan één aanspreekpunt met handelingsmandaat bij de SVB. Een SVB-medewerker die hen direct kan helpen bij vragen i.r.t. de jaarovergang en toegang heeft de systemen. De SVB heeft inmiddels een lijst beschikbaar gesteld met contactpersonen.
- Op het uitvoeringsniveau zien we een grote mate van betrokkenheid om tkb's voor 2016 tijdig aan te leveren en te verwerken. Tegelijk signaleren we in de

aanlevering dat bij tkb's bij kleinere gemeenten de expertise schaars is en mogelijkheden om (extra) capaciteit in te zetten beperkt zijn.

- Gemeenten hebben behoefte aan duidelijkheid over hoe omgegaan wordt met de budgettaire gevolgen voor gemeenten.
- Enkele gemeentelijke softwareleveranciers hadden hun software voor het aanleveren van tkb's voor 2016 bij de SVB nog niet gereed. De leveranciers hebben ons toegezegd dat het probleem wordt opgelost, zodat gemeenten tkb's voor 2016 voor 1 november kunnen aanleveren. Daarnaast heeft de VNG aangegeven meer regie te gaan voeren richting de softwareleveranciers.

Oordeel en vervolg voortgang aanpak herindiciaties
Op basis van de cijfers van de SVB[1] en de gesprekken met circa 40 gemeenten, moet het mogelijk zijn om voor 1 november de tkb's voor 2016 bij de SVB aan te leveren. Een voorwaarde is wel dat vooral kleinere gemeenten[2] die achterblijven, benaderd en zo nodig praktisch ondersteund worden. Het voornaamste risico is wat ons betreft dat de voortgang van kleinere gemeenten onder de norm blijft. Dit blijkt bijvoorbeeld hoe de aanlevering van de tkb's door gemeenten is verdeeld:

	Alle gemeente	**Kleinere gemeenten**	**G32**	**G4**
Totaal aantal budgetten 2015	111.917	61.331	35.058	15.528
Totaal aantal budgetten voor 2016 aangeleverd	29.260	12.384	9.464	7.412

Peildatum 1 oktober 2015

Om beter inzicht in de risicogroep te krijgen, wordt door de VNG en SVB uitgezocht welke gemeenten dit zijn, wat hun planning is en of en zo ja, welke ondersteuning deze gemeenten nodig hebben. Hiervoor zijn twee actielijnen in gang gezet:

- De gemeenten die niet op schema liggen, worden door de VNG gericht benaderd via een mailing of telefoongesprek. In het gesprek wordt niet alleen geïnformeerd naar de voortgang, maar worden tevens afspraken gemaakt over benodigde acties en zo nodig praktische ondersteuning. Hiervoor heeft de VNG een ondersteuningsteam ingericht met flexibele krachten die gemeenten ondersteunen bij het aanmaken van tkb's, herstelacties of bij de andere noodzakelijke processen om tot versnelling te komen.
- De SVB gaat in samenwerking met de VNG de komende periode gericht gemeenten ondersteunen bij herstelwerkzaamheden en tevens gemeenten aansporen om de tkb's voor 2016 tijdig en correct aan te leveren. De SVB heeft een uitgebreid dashboard ontwikkeld waarin per gemeente en zorgkantoor inzichtelijk wordt gemaakt hoe de voortgang verloopt in de aanlevering en verwerking van toekenningsberichten en zorgovereenkomsten.

Risico's
In de *Aanpak jaarovergang 2015 – 2016* die wij u hebben gestuurd, is ook een aantal risico's opgenomen. In de uitvoering van de aanpak wordt door ketenregie actief gestuurd op het in kaart brengen van mogelijke risico's en het treffen van maatregelen. Er is een aantal risico's dat op korte termijn om actie vraagt.

[1] Op peildatum 1 oktober jl.
[2] Gemeenten niet zijnde G32 of G4

- Maximumtarieven: de aanpak herindicaties bevat een voorstel over hoe om te gaan met de controle op de maximumtarieven in relatie tot de jaarovergang. Aanleiding is dat voor 2016 een positieve loonontwikkeling wordt voorzien. Dit leidt mogelijk tot indexatie van tarieven door zorgverleners op 1 januari 2016 wat vraagt om aanpassing van uurtarieven die mogelijk het maximumtarief overstijgen. Een declaratie wordt – conform het reguliere proces – dan niet uitbetaald, als er geen vrijwillige storing heeft plaatsgevonden. Op dit moment wordt onderzocht of dit risico reëel is en zo ja of er een tijdelijke maatregel nodig is in relatie tot de maximumtarieven.
- Afrekening eigen bijdrage: ketenregie ontvangt van gemeenten signalen dat de mogelijk de aanlevering van de gegevens van de SVB voor de eindafrekening van de eigen bijdrage niet aansluit op de informatiebehoefte van de gemeenten uit hoofde van de vereiste aanlevering aan het CAK. Ketenregie zoekt uit of er daadwerkelijke sprake van is.
- Voortgang herstel: gemeenten, zorgkantoren en de SVB werken hard aan het herstel. In de afgelopen periode zijn door gemeenten (in totaal ruim 300) en zorgkantoren de gevraagde herstelmutaties aangeleverd. Dit is ook nodig om 2016 goed te kunnen beginnen. Aandachtspunt blijft het herstellen van ambtshalve budgetten. In de bijlage een overzicht van actuele stand van zaken en de afgesproken acties.
- Invoering reguliere controles: in 2015 is het reguliere controleregime niet volledig toegepast op declaraties en zorgovereenkomsten. Het is van belang om op korte termijn vast te stellen hoe en wanneer de reguliere controles weer worden toegepast.
- Governance: uit gesprekken met ketenpartijen blijkt dat er (nog steeds) veel vragen liggen rondom de opdrachtgeversrol en governance van de keten. Gelet op de huidige dynamiek is er op kort termijn duidelijkheid nodig over of en hoe de ketenregie, inclusief een heldere organisatorische ophanging - op de korte dan wel lange termijn – ingericht wordt.

Tot slot
Er wordt de komende periode veel gevraagd van de ketenpartijen om tot een zo stabiel mogelijke jaarovergang naar 2016 en een goede jaarafsluiting van 2015 te komen. We gaan er vanuit dat de wil en betrokkenheid van alle ketenpartners om werk te maken van een goede jaarovergang zich vertaalt in resultaten. Begin november informeren wij u opnieuw over de voortgang van de *Aanpak Jaarovergang 2015 – 2016.*

Hoogachtend,

De ketenregisseurs invoering trekkingsrecht pgb,

Duco Stuurman Marcel van Gastel

Datum
14 oktober 2015

Bijlage 1: Voortgang aanpak jaarovergang

De *Aanpak jaarovergang 2015 – 2016* moet zorgen voor een zo stabiel mogelijk systeem van trekkingsrechten op 1 januari 2016 en in het verlengde hiervan een zo stabiel mogelijke jaarovergang naar 2016 en een goede jaarafsluiting van 2015. In de aanpak staan activiteiten om deze doelen te realiseren. Per activiteit zijn de voortgang en indien relevant mogelijke aandachtspunten weergegeven. De voortgang van de aanpak herindicaties is al reeds uitgebreid toegelicht en wordt niet herhaald.

Herstelactiviteiten

Algemeen
Gemeenten, zorgkantoren en de SVB werken hard aan het herstel. In de afgelopen periode zijn door gemeenten (in totaal ruim 300) en zorgkantoren de gevraagde herstelmutaties aangeleverd. Ketenregie en VNG hebben daarnaast de afgelopen maand achterblijvende gemeenten individueel gevraagd alsnog de benodigde herstelmutaties aan te leveren.

De aanvullende actie van ketenregie en VNG richting de gemeenten heeft het inzicht opgeleverd dat de verwerking van de herstelmutaties niet altijd correct, volledig of foutloos gebeurt. Ook is de complexiteit van het oplossen van de casuïstiek aan het toenemen. Voor de laatste herstelactiviteiten door gemeenten is het ook van belang dat de SVB alle door het zorgkantoor aangeleverde correcties heeft verwerkt, evenals de ambtshalve budgetten heeft omgezet. Dan zal er nog (complexe) casuïstiek overblijven die handmatig moet worden uitgezocht. Om deze complexe casuïstiek op te lossen en daarmee tot een afronding van het herstel te komen, hebben de ketenpartijen afgesproken dat gemeenten - op locatie bij de SVB - gericht ondersteund worden bij de herstelmutaties.

Correctie van het juiste budget (ambtshalve budgetten)
Toekenningsberichten blijven op grote schaal ingestuurd worden, met als doel de ambtshalve toegekende budgetten te vervangen door reguliere budgetten. Dit heeft geresulteerd in een sterke afname van het aantal ambtshalve budgetten. Op 29 juni jl. waren dit er 23.000, op 12 oktober jl. nog 12.488. Voor een aantal van deze ambtshalve budgetten (7.142) geldt dat hier directe actie door gemeenten (6.893) en zorgkantoren (249) richting budgethouders nodig is. Deze ambtshalve budgetten zijn dan ook verlengd tot 1 november om gemeenten, zorgkantoren en SVB alsnog in staat te stellen deze budgetten te corrigeren. De overige ambtshalve budgetten (5.346) betreffen deels interne administratieve ‘restposten’ van de SVB, deels posten waar gemeenten en zorgkantoren nader uitzoekwerk op moeten verrichten om het administratief te herstellen.

Correctie verantwoordingsvrij bedrag (VVB)
Voor de PGB Wmo zijn de noodzakelijke voorbereidingen (communicatie en werkinstructies) inmiddels ook afgerond, hetgeen betekent dat de uitbetaling hiervan ook kan aanvangen.

Grensgevallen budgetuitputting
De SVB heeft een rekenregel opgesteld om te bepalen of budgethouders in de komende periode bij gelijkblijvende bestedingen met budgettekorten worden geconfronteerd. Deze budgethouders worden op korte termijn door de SVB

geïnformeerd hierover. In overleg met ketenpartijen zijn afspraken gemaakt dat afhankelijk van de hoogte van het tekort aanvullend contact wordt gelegd door de SVB met de budgethouder. Ook de verstrekker wordt periodiek over de betreffende budgethouder geïnformeerd.

Comibcontracten
De herstelactie voor de combicontracten is gestart. De werkinstructie combicontracten voor gemeenten wordt op zeer korte termijn verstuurd door de VNG met daarbij een herstelformulier en een checklist voor de budgethouder.

ICT- activiteiten
In de prioritering van de ICT-capaciteit zijn de volgende activiteiten geprioriteerd.
- boekhoudbatch
- ziekengeld
- omhangscripts
- jaarwerk
- berichtgeving budgettekort
- automatisch verwerken uitval toekenningberichten
- declareren van niet tijdgerelateerde zorgkosten
- budgetafsluiting

De activiteiten 'ziekengeld' en 'omhangscripts' zijn gereed. De 'boekhoudbatch', 'berichtgeving budgettekort' en het 'declareren van niet tijdgerelateerde zorgkosten' zijn onderhanden en kunnen naar verwachting in 2015 afgerond worden. Het 'jaarwerk' en 'automatisch verwerken van uitval toekenningsberichten' zijn onderwerp van onderzoek. Het onderzoek moet uitwijzen of realisatie in 2015 mogelijk is. Een knelpunt is dat 'declareren van niet tijdgerelateerde zorgkosten' mogelijk te laat wordt opgeleverd om de budgethouders nog voldoende gelegenheid te geven om alle kosten over 2015 op tijd te declareren. Daarom wordt onderzocht of gefaseerde oplevering mogelijk is. Met de budgetafsluiting wordt in 2015 gestart en realisatie zal waarschijnlijk in 2016 plaatsvinden.

Rechtmatigheidsvraagstukken
Op 3 september jl. hebben de ketenpartijen bestuurlijk besluiten genomen over het terugvorderen. De Tweede Kamer hierover op 11 september jl. geïnformeerd.[3] Samen met de SVB worden momenteel de geïnventariseerde knelpunten doorlopen op effecten voor de verantwoording van de SVB aan de ketenpartners, en in welke mate deze effecten doorwerken in de verantwoordingen van de ketenpartners.

De commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV) van de VNG heeft haar jaarlijkse Kadernota Rechtmatigheid geactualiseerd n.a.v. de hervormingen in het sociaal domein.[4] Gemeenten gebruiken deze kadernota als leidraad bij het opstellen van hun financiële verantwoording. In de kadernota worden met name de relatie met de verantwoording door de SVB, de door het CAK vastgestelde eigen bijdragen, en de productieverantwoording door de zorgaanbieders als aandachtspunten benoemd.

---

[3] http://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=aedb2054-b86e-4786-8190 e5f49a05496&title=Terugvorderen%20van%20Betalingen%20in%20het%20PGB%20Trekkingsrecht.pdf
[4] http://www.commissiebbv.nl/rechtmatigheid/kadernota/

Budget- en fiscale jaarafsluiting
Het proces van budgetafsluiting is reeds vastgesteld. De SVB ontwikkelt op dit moment de benodigde functionaliteit, zoals te versturen brieven. Nadat een budget is afgesloten wordt de budgetverstrekker geïnformeerd middels een budgetafsluitingbericht. Dit bericht komt dit najaar beschikbaar via de portal en begin 2016 via de digitale snelweg.

Daarnaast wordt na de jaarovergang het fiscale jaar en het budgetjaar 2015 afgesloten, waarbij voor de (jaar)budgetafsluiting de reguliere procedure en ICT worden gebruikt. Fiscale afsluiting en verrekening budget/uitnutting met budgetverstrekkers zijn voorbeelden die aanvullend zijn op de budgetafsluiting gedurende het jaar. Hiertoe is een project ingericht bij de SVB waarin rekening wordt gehouden met de samenloop met de jaarovergang.

Communicatie budgethouders en ketenpartijen
De ketenpartijen zijn inmiddels geïnformeerd over de afspraken die gemaakt zijn in het kader van de jaarovergang. ZN en VNG hebben hun achterban specifiek geïnformeerd over de gemaakte afspraken en de gevolgen daarvan voor de eigen bijdrage in verband met het van rechtswege vervallen van het overgangsrecht per 31 december 2015.

De SVB heeft eind september een tweede nieuwsbrief verstuurd aan budgethouders met informatie over de voortgang van het herstel en de herindicaties. De Wlz-budgethouders zijn via het Wlz-informatiebullentin geïnformeerd over de wijzigingen in het wlz-pgb per 2016. Het zorginstituut heeft daartoe op 1 oktober het informatiebulletin gepubliceerd.

Aanvullend zullen budgethouders binnenkort een folder ontvangen met informatie over de jaarovergang 2015 – 2016.

Tot slot, is het streven dat budgethouders vanaf november per brief een budgetoverzicht ontvangen en een update van de SVB over hun dossier voor 2016. In de brief maakt de SVB duidelijk of er op basis van dit dossier al of niet correcte betalingen kunnen plaatsvinden aan zorgverleners. Als dit niet het geval is, geeft de SVB in de brief aan wat de budgethouder nog moet doen om het dossier op orde te maken. Afhankelijk van de respons op de brief van november, wordt mogelijk in december nog een tweede brief aan de budgethouders door de SVB gestuurd. Een besluit hierover wordt eind november genomen.

Beleid- en uitvoeringszaken

De ketenregisseurs hebben het ministerie van VWS verzocht om eind september duidelijkheid te bieden over onderwerpen die relevant zijn voor de jaarovergang, zodat andere ketenpartijen en budgethouders daar tijdig op kunnen anticiperen. Uit onderstaand schema blijkt dat over bijna alle relevante onderwerpen inmiddels een besluit is genomen.

Onderwerp	**Voorstel/besluit**	**Status**
VVB 2016 en verder	2016: situatie 2015 voortzetten 2017: apart bezien (inzet is continueren)	**Er is een besluit genomen**. Partijen zijn geïnformeerd.
Eenmalige pgb's	Blijft structureel bij de gemeenten	**Er is een besluit genomen**. VNG heeft gemeenten in weekupdate van 5 okt. jl. geïnformeerd.
Wlz-beleidswijzigingen 2016 (vooral pgb-tarieven in 2016)	Tarieven worden geïndexeerd	**Er is een besluit genomen**. Informatiebulletin voor budgethouders is op 1 oktober beschikbaar (conform afspraak bestuurlijk overleg 3 september)
Combicontracten	Eenmalige herstelwerkzaamheden met medewerking van betrokken partijen	**Er is een besluit genomen**. Wordt nu in overleg met partijen uitgewerkt
Positionering woningaanpassingen en hulpmiddelen Wlz	2016 nog via gemeenten	**Er is een besluit genomen**. Is in septembercirculaire aan gemeenten gemeld
Pgb-ZVW tarieven		**Er is nog geen besluit genomen**. SVB heeft in aanvulling op de capaciteit voor jaarovergang, hiervoor capaciteit beschikbaar
Pgb ZVW via SVB	Geen wijziging (budgethouders die op vrijwillige basis hun salarisadministratie via de SVB laten lopen)	**Er is een besluit genomen**.